

B.Com. Semester - 3 (CBCS) Examination
Oct/Nov - 2024 (As Per Syllabus Year June-2016)
ACCOUNTING - 3(ELECTIVE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન. ૧ તા.01-03-2023 ના રોજથી મેં. મનોજ બ્રધર્સનો ચાલુ ધંધો ખરીદી લેવા માટે તા. 1-7-2023 ના રોજ (૨૦) અશોક લિ. ની સ્થાપના કરવામાં આવી. ધંધો શરૂ કરવાનું પ્રમાણપત્ર તા.1-8-2023 ના રોજ મળેલું હતું. કંપનીના પ્રથમ હિસાબો તા. 31 મી ડિસેમ્બર, 2023 ના રોજ તૈયાર કરવામાં આવ્યા. નીચેની વિગતો પરથી નોંધણી પહેલાં અને નોંધણી પછીનો નફો કે નુકસાન દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો:

	રૂ		રૂ
કાચો નફો	1,80,000	તા.31-8-2023 સુધીનું ભાડું	7,200
વેચાણ ખર્ચ	9,900	તા.31-8-2023 પછીનું ભાડું (વાર્ષિક)	24,000
પગાર ખર્ચ	20,000	રાજકીય પક્ષને દાન	8,400
મુસાફરી ખર્ચ	3,600	ધંધાના સંચાલન બદલ મનોજ બ્રધર્સને કમિશન	5,000
સામાન્ય ખર્ચ	4,000	ઘાલખાધ	1,800
ડિરેક્ટર ફી	15,000	ઘાલખાધ અનામત	3,000
ઘસારો	12,000		
પ્રાથમિક ખર્ચ	5000		

ફૂલ વેચાણ રૂ 12,00,000 હતું. જેમાંનું રૂ 4,00,000 નું વેચાણ 1 જુલાઈ 2023 પહેલાના સમયનું હતું.

અથવા

પ્રશ્ન. ૧ દૈવીક કંપની અંગે માહિતી નીચે મુજબ છે:

દૈવીક કંપનીનું નોંધણી પહેલાં અને પછીનો નફો-નુકસાન દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો. ભાગીદારી પેઢીના ધંધાની ખરીદી તા. 1-1-2023, દૈવીક કંપનીની નોંધણી તા. 1-7-2023 અને પ્રથમ વાર્ષિક હિસાબોની તા. 31-12-2023:

પ્રથમ હિસાબી વર્ષની વિગત	રકમ રૂ. (હજારમાં)
કાચો નફો	396
ખરીદ કિંમતનું વ્યાજ	14
ભાડું ચુકવ્યું	24
પગાર	40
ઘસારો	20
રોકાણ વેચાણની ખોટ	4
ડિબેન્ચર વ્યાજ	2
રોકાણ પર વ્યાજ	2
જાહેરાત ખર્ચ (સ્થિર - ચલિત)	54
ડિરેક્ટર ફી (વાર્ષિક)	72
વેચકનો પગાર અને કમિશન (સ્થિર - ચલિત)	24
ડિલિવરી વાનના ખર્ચ	12

અન્ય માહિતી:

- (1) જાન્યુઆરીથી જુન સુધીના અર્ધ વર્ષમાં દર મહિને વેચાણ તેના આગલા માસ કરતાં બમણું થાય છે. જુલાઈથી ડિસેમ્બર સુધીના બીજા અર્ધ વર્ષમાં દર મહિને વેચાણ તેના આગલા માસ કરતાં અડધું થાય છે.
- (2) ધંધાની ખરીદ કિંમત તા. 31-7-2023 ના રોજ ચૂકવાઈ છે.
- (3) રોકાણો તા. 31-5-2023 ના રોજ વેચ્યાં છે.
- (4) સ્થિર- ચલિત દર્શાવેલ ખર્ચા સ્થિર અને ચલિત ખર્ચ સંયુક્ત રીતે દર્શાવે છે. જ્યાં ચલિત ખર્ચા સ્થિર ખર્ચના અડધા છે.

પ્રશ્ન. ૨ 31-3-2024 ના રોજનું દિવ્યમ કંપની લિ. નું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

(૨૦)

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
ઈક્વિટી શેરમૂડી દરેક રૂ.100 ના પુરા ભરપાઈ શેર	50,00,000	જમીન મકાન પ્લાન્ટ-મશીનરી	20,00,000 30,00,000
10% ની પ્રેફ. શેરમૂડી દરેક રૂ.100 ના શેર	10,00,000	ફર્નિચર	2,00,000
સામાન્ય અનામત	4,00,000	સ્ટોક	10,00,000
નફા નુકશાન ખાતું	2,00,000	દેવાદારો	8,00,000
15%નાં ડીબેન્યર	5,00,000	લેણી હુંડીઓ	5,00,000
લેણદારો	7,00,000	રોકડ અને બેન્ક સિલક	4,00,000
દેવીહુંડીઓ	2,00,000	પ્રાથમિક ખર્ચા	1,00,000
	80,00,000		80,00,000

વધારાની માહિતી :

- 1) જમીન અને મકાનની કિંમતમાં 25% અને સ્ટોકની કિંમતમાં 20% વધારો કરવો.
- 2) પ્લાન્ટ અને મશીનરીની બજારકિંમત રૂ. 28,00,000 છે.
- 3) કંપનીનો સરેરાશ વાર્ષિક નફો (50% લેખે કરવેરા પહેલાંનો) રૂ.32,00,000 છે.
- 4) આ પ્રકારના ધંધામાં રોકાણેલી મૂડી પર વળતર દર 15% છે.
- 5) કંપનીની પાઘડીની કિંમત તેના અધિક નફાને બે વર્ષની ખરીદીને આધારે ગણવાની છે.

ઉપરની વિગત પરથી ઈક્વિટી શેરની વાજબી કિંમત શોધો.

અથવા

પ્રશ્ન. ૨ વિહાન લિમિટેડનું તા. 31-03-2024ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે:

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ.10 નો પૂર્ણ ભરપાઈ	1,25,000	જમીન- મકાન	7,50,000
10% ની પ્રેફ.શેરમૂડી	2,50,000	યંત્રો	4,75,000
સામાન્ય અનામત	3,75,000	પ્રોવિડન્ટ ફંડનાં રોકાણો	62,500
10% ના ડિબેન્યર્સ	5,00,000	સ્ટોક	1,25,000
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	60,000	દેવાદારો	1,50,000
લેણદારો	77,500	લેણી હુંડી	50,000
દેવી હુંડી	80,000	રોકડ અને બેન્ક સિલક	12,500
આવકવેરાની જોગવાઈ	32,500		

ઘસારા ભંડોળ :			
જમીન - મકાન	75,000		
યંત્રો	50,000	1,25,000	
		16,25,000	16,25,000

- 1) જમીન- મકાનની ચોપડે કિંમત બજાર કિંમતના 150% જેટલી છે.
- 2) યંત્રોની ચોપડે કિંમત રૂ. 5,00,000 સુધી વધારવાની છે.
- 3) દેવાદારોમાં રૂ. 12,500 રૂબેલા છે.
- 4) 50% સ્ટોકની બજાર કિંમત 20% વધારે છે, જ્યારે બાકીના સ્ટોક પર રૂ. 12,500 ના રિપેરિંગ ખર્ચની જરૂર છે.
- 5) કામદાર વળતર પેટે રૂ. 50,000 ચુકવવા પડશે તેવો અંદાજ છે.
- 6) કંપનીની પાઘડીની કિંમત રૂ. 6,62,500 ગણવી.
- 7) અપેક્ષિત વળતરનો દર 15% છે.
- 8) કરબાદનો ચોખ્ખો નફો રૂ. 1,87,500 છે, જેમાંથી રૂ. 25,000 સામાન્ય અનામત ખાતે લઈ જવાના છે.

ઉપરની વિગતો પરથી કંપનીના ઇક્વિટી શેરની વાજબી કિંમત શોધો.

- પ્રશ્ન. 3 સ્મિત લિમિટેડની નીચેની માહિતી પરથી અધિક નફાની રીતે પાંચ વર્ષની ખરીદીના ધોરણે પાઘડીની ગણતરી કરો: (૧૫)

વિગત	રૂ.
૫,૦૦૦ ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦૦નો	5,00,000
૧૦% ના ૧,૦૦૦ પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. ૧૦૦નો	1,00,000
સામાન્ય અનામત	12,000
નફાનુકસાન ખાતું (જમા)	14,000
લેણદારો	20,000
દેવી હૂંડી	16,000
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	10,000
છેલ્લાં ૪ વર્ષનો કુલ નફો (૫૦% લેખે આવકવેરો ગણ્યા પહેલાંનો)	12,00,000

રોકાયેલી મૂડી પર અપેક્ષિત વળતરનો દર ૮%

આ ધંધામાં રોકાયેલ મૂડી પર જોખમનો દર ૨%

કંપનીની કુલ મિલકતો આ પ્રમાણે છે :

કાયમી મિલકતો કુલ મિલકતોના ૭૫%

ચાલુ મિલકતો કુલ મિલકતોના ૨૦%

અવાસ્તવિક મિલકતો કુલ મિલકતોના ૫%

અથવા

- પ્રશ્ન. ૩ માનવ લિમિટેડનું તા. ૩૧-૩-૨૦૨૪ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે:

દેવાં	રૂ	મિલકતો	રૂ
રૂ.10નો એક એવા 2,00,000 શેર	20,00,000	જમીન-મકાન	18,00,000
૧૦% ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી		યંત્રો	12,00,000
(રૂ. ૧૦નો એક એવા ૫૦,૦૦૦ શેર)	5,00,000	કુલ ચાલુ મિલકતો	9,50,000
સામાન્ય અનામત	4,00,000	પ્રાથમિક ખર્ચ	50,000

નફાનુકસાન ખાતું	4,00,000		
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	2,00,000		
કારીગર બચત ફંડ	2,00,000		
લેણદારો	3,00,000		
	40,00,000		40,00,000

વધારાની માહિતી:

- (1) જમીન-મકાન,યંત્રો તથા ચાલુ મિલકતોની બજાર કીંમત અનુક્રમે રૂ.20,00,000, રૂ.800,000 અને રૂ.9,00,000 છે.
- (2) આ કંપનીના જેવો જ ધંધો કરતી અને 16% ડીવિડન્ડ આપતી કંપનીના ઇક્વિટી શેરની બજારકિંમત તેની વસુલ રકમ કરતાં બે ગણી છે.
- (3) 50% લેખે કરવેરાની જોગવાઈ કર્યા પહેલાંનો છેલ્લા ચાર વર્ષનો નફો અને ઉપયોગમાં લેવાનો યોગ્ય ભાર નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	નફો રૂ.	ભાર
2020 -21	4,00,000	1
2021-22	4,50,000	2
2022-23	5,00,000	3
2023-24	6,50,000	4

ઉપરની માહિતી પરથી અધિક નફાની ચાર વર્ષની ખરીદીના આધારે પાછડીની કિંમત શોધો.

- પ્રશ્ન. ૪ યમુના ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની પાસે ચાર મેટાડોર નો એક સમૂહ છે કે જેનો ઉપયોગ યમુના કોલેજ ના (૧૫) વિદ્યાર્થીઓને હરિયાણા સ્ટેશનથી કોલેજ અને પરત લઈ જવા માટે થાય અને જેનું કુલ અંતર 16 કિ.મી. છે. દરેક મેટાડોર 2 (બે) આખી (રાઉન્ડ ટ્રીપ) મુસાફરી એક દિવસમાં કરે છે અને 20 પેસેંજર એક (સિંગલ) મુસાફરીમાં લઈ જાય છે. દરેક મેટાડોર મહિનાના 25 દિવસ કામ કરે છે.

નીચે જણાવેલ ખર્ચ ઉપરથી તમારે યમુના ટ્રાન્સપોર્ટ કંપનીની એક પેસેંજર કિલોમીટરદીઠ પડતર શોધવાની છે :

4 ડ્રાઇવરનો મહિનાનો પગાર	રૂ. 2,000
4 ક્લીનરનો મહિનાનો પગાર	રૂ. 1,600
એક લિટરદીઠ ડીઝલ ચાર્જ	રૂ. 3.50
એક દિવસનો પેસેંજરદીઠ રોડ ટેક્સ	રૂ. 2
એક મેટાડોરની વાર્ષિક લાઇસન્સ ફી	રૂ. 480
વાર્ષિક ગેરેજ ભાડું (કુલ)	રૂ. 12000
વાર્ષિક વીમા ખર્ચ	વાહનની પડતર કિંમતના 5 ટકા
નિભાવ ખર્ચ	ધસારા ખર્ચ ના 50 ટકા

દરેક મેટાડોરની કીમત રૂ. 90,000 છે અને તેની 9 વર્ષની જિંદગીને અંતે તે ભંગારકિંમત રૂ. 9,000 છે. દરેક મેટાડોર 1 લિટર ડીઝલમાં 10 કિલોમીટર ચાલે છે.

કોલેજ વિદ્યાર્થી પાસે લેવાના ભાડાના 50 ટકા આપે છે.

જો યમુના ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની પડતર કિંમતનો ¼ ભાગનો નફો લેતી હોય તો દરેક વિદ્યાર્થી કોલેજને ટ્રાન્સપોર્ટ ચાર્જ તરીકે શું આપશે તે નક્કી કરો.

અથવા

પ્રશ્ન. ૪ મહાદેવ ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની પાસે નીચે મુજબના વાહનો વાહનો છે :

ટ્રક ની સંખ્યા	વહન શક્તિ
40	5 ટન
30	4 ટન
50	3 ટન
30	2 ટન

દરેક ટ્રક દિવસની સરેરાશ 6 ટ્રીપ કરે છે અને દરેક ટ્રીપમાં 6 કિલોમીટરનું અંતર કાપે છે. દરેક ટ્રક તેની વહનશક્તિના 80 ટકા જેટલું વજન ઊંચકે છે. વાર્ષિક સરેરાશ ગણતાર 20 ટકા જેટલી ટ્રકો દરરોજ રિપેરમાં હોય છે. માલવહનનું કામ દરરોજ ચાલે છે.

માસિક ખર્ચ નીચે મુજબ છે:

સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટનો પગાર	30,000
8 ફોરમેનનો પગાર, દરેકના	1,500
150 ડ્રાઇવરનો પગાર, દરેકના	600
300 મજૂરોનો પગાર દરેકના	300
માલસામગ્રી વપરાશ	30,000
ડીઝલ વપરાશ	2,30,000
ઓઇલ ગ્રીસ વગેરે	80,000
ટાયર ટ્યૂબના ખર્ચ	40,000
ગેરેજ ભાડું	20,000
ગેસ, પાણી, વિજળી	15,000
પરચુરણ ખર્ચ	20,672
સમારકામ નિભાવ ખર્ચ	30,000
અન્ય વહીવટી ખર્ચ	45,000

ઉપરોક્ત માહિતીના આધારે માસિક ટન કિલોમીટર દીઠ સેવા પડતરની ગણતરી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

ENGLISH VERSION

Que.1 Ashok Ltd. was incorporated on 1/7/2023 to purchases existing business of M/s. Manoj (20) brothers with effect from 1/3/2023. The certificate of commencement of business was received on 1/8/2023. First final accounts of the company were prepared on 31st December, 2023.

Prepare statement showing profit or loss prior to and after incorporation from the information given below:

particulars	Rs.	particulars	Rs.
Gross profit	1,80,000	Rent upto 31/8/2023	7,200
Sales expenses	9,900	Rent after 31/8/2023 (annual)	24,000
Salary expenses	20,000	Donation to political party	8,400
Travelling expenses	3,600	Commission to Manoj brothers	
General expenses	4,000	for management of business	5,000
Director fee	15,000	Bad-debts	1,800
depreciation	12,000	Bad-debts Reserve	3,000
Preliminary expenses	5,000		

Total sales were Rs. 12,00,000, out of which sales of Rs. 4,00,000 were for period before 1st July, 2023.

OR

- Que.1 The following are information regarding the Daivik Co. Prepare its statement for profit loss for the period of pre-incorporation and post incorporation purchase of a business of a partnership firm Dt.1/1/2023. date of incorporation of Daivik Co. Dt.1/7/2023 date of first final accounts Dt.31/12/2023.

Particulars for first accounting year	Amount Rs. (in thousands)
Gross profit	396
Interest of business purchase	14
Rent paid	24
salary	40
depreciation	20
Loss on sale of investment	4
Interest on debentures	2
Interest on investment	2
Advertisement expenses (FV)	54
Director fees(annul)	72
Salary and commission to salesmen (FV)	24
Expenses of delivery van	12

Other information:

- (1) In the first half of the year from January to June every month sale is two time comparing to its previous month, in the second half of the year from July to December every month sale is half comparing to its previous month.
- (2) Business purchase price is paid on Dt.31/7/2023
- (3) Investments are sold on Dt. 31/5/2023
- (4) Expenses indicating FV are showing jointly fixed and variable which indicated variable expenses are half of the fixed expenses.

- Que.2 The following is the Balance Sheet of Divyam Ltd. as on 31st S. 1,215 March. 2012: (20)

Liabilities	Rs	Assets	Rs
Equity Shares Capital		Land and building	20,00,000
Rs100 each fully paid up	50,00,000	Plant and machinery	30,00,000
10% preference shares of		Furniture	2,00,000
Rs.100 each fully paid up	10,00,000	Stock	10,00,000
General Reserve	4,00,000	Debtors	8,00,000
Profit and Loss A/c	2,00,000	Bills Receivable	5,00,000
15% Debentures	5,00,000	Cash and Bank	4,00,000
Creditors	7,00,000	Preliminary Exp.	1,00,000
Bills payable	2,00,000		
	80,00,000		80,00,000

Additional Information:

- 1) Market price of land and building is 25% high and that of stock is 20% high.
- 2) Market price of Plant and Machinery is Rs. 28,00,000.
- 3) The company's average annual profit (before deducting tax at 50%) is Rs. 32,00,000.
- 4) The expected rate of return on capital employed in this type of business is considered to be 15%.
- 5) The value of Goodwill of the company has been ascertained at two years' purchase of super profit.

From the above particulars ascertain the Fair Value of Equity share of the company.

OR

- Que.2 Following is the Balance Sheet of Vihan Limited as on 31-3-2024:

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Equity shares of Rs.10 each fully paid	1,25,000	Land & Building	7,50,000
10% Pref.shares capital	2,50,000	Machinery	4,75,000
General Reserve	3,75,000	Investment of Provident Fund	62,500
10% Debenture	5,00,000	Stock	1,25,000
		Debtors	1,50,000

Provident fund	60,000	Bills receivable	50,000
Creditors	77,500	Cash & Bank Balance	12,500
Bills payable	80,000		
Provision for income tax	32,500		
Depreciation Fund:			
Land & Building	75,000		
Machinery	50,000	1,25,000	
	16,25,000		16,25,000

Other in formations:

- 1) Book value of Land & Building is 150% of market price.
- 2) Value of Machinery is to be increased to Rs.5,00,000.
- 3) Debtors include Rs. 12,500 being bad debt
- 4) Market price of 50% stock is 20% more and remaining stock require repairing of Rs.12,500
- 5) It is expected that Rs.50,000 is payable for worker's compensation.
- 6) Goodwill estimated at Rs.6,62,500
- 7) Expected rate of return is 15%.
- 8) Net profit after tax is Rs.1,87,500, out of which Rs.25,000 is to be transferred to General Reserve.

From the above information, calculate Fair Value of an equity share of the company.

Que.3 From the following information of Smit Ltd. Find out goodwill by purchase of five years' (15) super profit method:

particulars	Rs.
5,000 equity shares of Rs. 100 each	5,00,000
10%, 1,000 pref. shares of Rs.100 each	1,00,000
General reserve	12,000
Profit & loss a/c (credit)	14,000
Creditors	20,000
Bills payable	16,000
Provident fund	10,000
Total profit of four years (before 50%tax)	12,00,000

Expected rate of return on capital 8%

Risk rate in such business 2%

Total assets of the company are as under:

Fixed assets 75% of total assets

Current assets 20% of total assets

Fictitious assets 5% of total assets.

OR

Que.3 The balance sheet of Manav Ltd. As on 31-03-2024 is as follows:

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
2,00,000 Equity shares of Rs.10 each fully paid	20,00,000	Land –Building	18,00,000
50,000,10% preference shares Rs. 10 each fully paid	5,00,000	Machines	12,00,000
General Reserve	4,00,000	Total Current Assets	9,50,000
Profit and Loss a/c	4,00,000	Preliminary Expenses	50,000
Provident fund	2,00,000		
Workers saving a/c fund	2,00,000		
Creditors	3,00,000		
Total	40,00,000	Total	40,00,000

Additional information:

- (1) The present market value of the land and building; Machineries and current assets is Rs. 20,00,000; Rs. 8,00,000 and Rs. 9,00,000 respectively.
- (2) Companies doing similar business and paying 16% dividend, market price of its equity share is double than its paid up amount.
- (3) The profit before 50% tax provision for last four years and appropriate weights to be used are as under.

Year	Profit Rs	Weight
2020-'21	4,00,000	1
2021-'22	4,50,000	2
2022-'23	5,00,000	3
2023-'24	6,50,000	4

From the above information calculate value of goodwill on basis of four years' purchase of super profit.

- Que.4 Yamuna Transport Company owns a fleet of 4 Matador which are used to carry students of Yamuna College from Hariyana Station to College and back a total distance of 16 km. Each Matador makes 2 (Two) round trips a day and carries 20 passengers in a single trip. All the matador works 25 days in a month. (15)

Following are the expenses from which you are required to find out cost per passenger km. to Yamuna Transport Company.

Salary of 4 drivers per month	2,000
Salary of 4 cleaners per month	1,600
Diesel charges per liter	3.50
Road taxes per day per passenger	2
License fees per matador per year	480
Garage Rent (Total) per annum	12,000
Insurance charges (yearly) 5% on cost of vehicle.	
Maintenance 50% of depreciation charges.	

Each Matador costs Rs. 90,000 and has scrap value of Rs. 9,000 at the end of its life of 9 years. Each Matador runs 10 km in one litre diesel.

College contributes 50% of the freight to be charged from student.

If 1/4 of the cost is charged as profit by Yamuna Transport Company, what will the student pay per month to the college as transport charges?

OR

- Que.4 Mahadev Transport Company has following fleet of vehicles:

No. of Vehicles	Specification
40	5 tonnes
30	4 tonnes
50	3 tonnes
30	2 tonnes

On an average each truck makes six trips a day and each trip covers an average distance of 6 kilometers. Each truck carries weights which is only 80% of the capacity. Taking an annual average, 20% of the trucks are laid up for repairs everyday. The conservancy work is carried on daily. The monthly charges incurred are as follows:

Salary of the Superintendent	30,000
Salaries of 8 Transport foreman each	1,500
Wages of 150 drivers- each	600
Wages of 300 labourers each	300
Consumable stores	30,000
Diesel	2,30,000
Oil. Grease etc.	80,000
Cost of tyres tubes	40,000
Rent of Garage	20,000
Gas and Electric charges	15,000
Miscellaneous Expenses	20,672
Maintenance Expenses	30,000
Other overhead charges	45,000

From the above information calculate monthly cost per tonne kilometre.
